

UCHWAŁA NR .....

RADY GMINY PUCK

z dnia ... 2024 roku

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) w zw. z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.),

**Rada Gminy Puck
uchwala, co następuje:**

§ 1

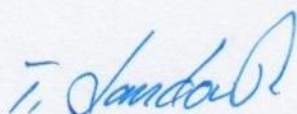
Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Puck.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

RADCA PRAWNY
Tudewisz Łančovski
GD-1369

Uzasadnienie

Uchwalenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027 wynika z konieczności realizacji zadania, o którym mowa w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, że *do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny.*

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Puck, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, sprzyjającemu ich prawidłowemu funkcjonowaniu.

Realizując założenia Programu należy mieć na uwadze przede wszystkim dobro rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Niezwykle istotne jest poszanowanie praw dziecka, w tym prawa do opieki i wychowania w rodzinie, a w razie konieczności do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, prawa do powrotu do rodziny, do stabilnego środowiska wychowawczego i pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Realizacja celów Programu powinna w kilkuletniej perspektywie doprowadzić do stworzenia sprawnie funkcjonującego systemu wsparcia rodziny i dziecka zgodnego z ustawowymi standardami opieki i wychowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, przyjęcie uchwały jest zasadne.

GMINA PUCK

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY PUCK NA LATA 2025-2027

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE I ADRESACI PROGRAMU	2
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	4
UWARUNKOWANIA PRAWNE	5
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
RYNEK PRACY	6
EDUKACJA	7
KULTURA, SPORT I REKREACJA	9
ANALIZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY	9
PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY PUCK	12
ANALIZA SWOT	13
POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA RZECZ WSPIERANIA DZIECKA I RODZINY	14
CELE I ADRESACI PROGRAMU	14
HARMONOGRAM	17
FINANSOWANIE	17
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	17
ZAKOŃCZENIE	18

WPROWADZENIE I ADRESACI PROGRAMU

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych Programów wspierania rodziny. Gminny Program wspierania rodziny na lata 2025-2027, zwany dalej „Programem”, jest narzędziem służącym do realizacji spójnej polityki gminy na rzecz umacniania rodziny. Niniejszy Program jest powiązany z dokumentami strategicznymi gminy Puck. Wpisuje się w cele strategiczne i operacyjne, określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck na lata 2021-2028, tj.:

Cel strategiczny I - stabilna rodzina

Wartości dla celu strategicznego I – Jakość życia rodziny, godne wychowanie dzieci, równe szanse, integracja, współodpowiedzialność.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi podstawową strukturę każdego społeczeństwa. Sytuacja panująca w rodzinie jest odzwierciedleniem tego, co dzieje się w społeczeństwie. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, błędne lub złe wypełnianie ról społecznych rodziców powoduje przekazywanie złych wzorców dzieciom, a nierzadko też rozpad rodziny, który niekorzystnie wpływa na rozwój dzieci. Prawidłowo funkcjonującej rodziny dzieciom i młodzieży nie zastąpi nikt – ta myśl jest przewodnim motywem działań wspierających rodziny przeżywające kryzys. Wsparcie takim rodzinom udzielane jest m.in. poprzez pracę socjalną, poradnictwo, asystenturę, terapię rodzin oraz pomoc finansową i materialną. Kluczowym zadaniem polityki społecznej w gminie jest rozwijanie skutecznego systemu pomocy dla rodziny w tym dla rodziny z dzieckiem; wspieranie jej w trudnościach życiowych tj.: niepełnosprawności członka rodziny, choroby psychicznej, szeroko rozumianego kryzysu w rodzinie (m.in. przemocy domowej) oraz przyczynianie się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców.

Cel strategiczny III - wykształceni i świetli mieszkańcy gminy Puck

Wartości dla celu strategicznego III – wysoka jakość kształcenia; edukacja ustawiczna wieloobszarowa i wielowymiarowa szeroko dostępna.

Wykształcenie jest czynnikiem warunkującym rozwój społeczno-gospodarczy i minimalizujący problem niezaradności w życiu osobistym i na rynku pracy. Poziom wykształcenia, kwalifikacje zawodowe i wiedza ogólna mieszkańców umożliwiające szybkie przekwalifikowanie się w toku życia zawodowego, są podstawą do samodzielnego funkcjonowania. Jest to tzw. mobilność zawodowa. Kształcenie staje się procesem trwającym bezustannie, przez cały okres życia zawodowego. Dlatego jednym z priorytetów jest promocja rozwoju osobistego i ustawicznego kształcenia się, jak również zadbanie o to, aby zagwarantować wszystkim mieszkańcom równe szanse w dostępie do edukacji i w miarę możliwości do samorozwoju.

Cel strategiczny V - promocja i profilaktyka zdrowego stylu życia; profilaktyka problemu uzależnień.

Wartości dla celu strategicznego V – zdrowy mieszkaniec gminy Puck; niski poziom uzależnień we wszystkich kategoriach wiekowych.

Kluczowym zadaniem polityki społecznej w gminie Puck jest promocja zdrowego trybu życia mieszkańców, a także prowadzenie profilaktyki oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów uzależnień. Ograniczenie występowania uzależnień zależy w dużej mierze od kompleksowości udzielonego wsparcia, jego dostępności i wczesnych działań zaradczych. Działania powinny być ukierunkowane zwłaszcza na wczesną profilaktykę uzależnień skierowaną do dzieci i młodzieży celem wykształcenia w nich prawidłowych postaw wobec uzależnień. Osoby uzależnione i ich rodziny powinny mieć dostęp do profesjonalnej pomocy specjalistycznej i zintegrowanego systemu informacji o możliwościach uzyskania wsparcia celem ograniczenia ich fizycznej i psychicznej degradacji.

Rodzina stanowi podstawowe i naturalne środowisko wychowawcze dziecka. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo.

Rodzina kształtuje osobowość, postawę społeczną, wartości, przygotowuje do przypisanych w dorosłym życiu ról, przekazuje wzory zachowań i zasad współżycia społecznego. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem ukształtowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji do pracy nad sobą i na rzecz innych, empatii, jak również stanie się nadzieją na zbudowanie kolejnej, prawidłowo funkcjonującej komórki społecznej. Z tego względu polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być skoncentrowane na pomocy rodzinie. To rodzina i jej wsparcie w środowisku lokalnym powinna być priorytetem w pracy wszystkich instytucji i służb zajmujących się tą problematyką.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spistość, pozytywne stosunki między wszystkimi członkami, zaburzyło równowagę wewnątrzrodzinną oraz wpłynęło na poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka, czy zdolności adaptacyjne. Przemiany gospodarczo-kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nieradzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym, tj. choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje oraz lokalnym, tj. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny itp.

Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Adresaci Programu

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Pucku realizowanego w latach 2025 – 2027 są przede wszystkim rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Takich beneficjentów wskazuje bezpośrednio ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która dodatkowo określa przykładowy katalog działań, jakie mogą zostać uruchomione w pracy z wymienionymi rodzinami. Adresatami działań pomocowych mogą być również rodziny i kobiety w ciąży spełniające kryteria zawarte w ustawie „Za życiem”. Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, beneficjentów programów i przedsięwzięć organizowanych przez gminę, ale także pośrednio kadra pracowników zaangażowanych w bezpośrednią pomoc rodzinom doświadczającym trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi.

Braki możliwości zaspokojenia potrzeb materialnych dotyczą w największym stopniu rodziców samotnie wychowujących dzieci oraz rodziny wielodzietne. Na szczególną uwagę zasługują rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością. Wyjątkową opieką powinny być objęte te rodziny, w których więcej niż jedno dziecko jest z niepełnosprawnością. Rodziny te

częściej niż inne mają trudności z zapewnieniem odpowiedniej opieki i rehabilitacji dziecku lub dzieciom i nierzadko sami wymagają wsparcia.

Rodziny biologiczne, które z różnych przyczyn przejawiają trudności w opiece i wychowaniu dzieci, objęte są wsparciem asystenta rodziny. Celem głównym działań wspierających, podejmowanych przez asystenta rodziny, jest uświadomienie rodzinie jej ograniczeń i możliwości, a przez to motywowanie do podjęcia działań umożliwiających rozwiązanie problemów, poprawę funkcjonowania rodziny i polepszenie jej sytuacji.

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny, dlatego asystenci rodziny pozostają w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorami sądowymi, dzielnicowymi oraz pedagogami i nauczycielami ze szkół i przedszkoli, do których uczęszczają dzieci z rodzin objętych ich wsparciem. Okres współpracy asystenta rodziny z rodziną objętą wsparciem zależy jest od natężenia problemów i bieżących potrzeb rodziny, a także faktycznego zaangażowania rodziny we współpracę.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Biorąc pod uwagę cele i działania ujęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck na lata 2021-2028 oraz opis przedstawiony we wprowadzeniu do niniejszego Programu, zakłada się w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną.

Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, Policji, itp.

W Programie wyodrębniono m.in. potrzeby, cele i działania. Dla potrzeb opracowania Programu przeprowadzono analizę SWOT, która obrazuje mocne, a także słabe strony, szanse oraz zagrożenia, mające wpływ na realizowanie przez gminę zadań w tym zakresie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Poniższa tabela przybliży ten podział.

Podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka - wspieranie rodziny, - asystent rodziny, - placówki wsparcia dziennego, - rodziny wspierające, - inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, - usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, - adopcja. 	<ul style="list-style-type: none"> - ośrodek adopcyjny, - regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, - interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny.
	<ul style="list-style-type: none"> - rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, - placówki opiekuńczo - wychowawcze, - usamodzielnianie, - organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), - rodziny pomocowe. 	

UWARUNKOWANIA PRAWNE

Podstawą stworzenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027 jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Również ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” mówi o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin, w których urodziły się dzieci niepełnoprawne. Dotyczy dzieci, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zapisy Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się również w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Opracowany Program Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027 jest częścią gminnego systemu profilaktyki opieki nad dzieckiem i rodziną. Dokument jest zgodny z kierunkami działań zapisanymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck na lata 2021-2028. Stanowi on również kontynuację Programów Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2019-2021 i 2022-2024.

Zakładane cele i zadania zostaną osiągnięte, jeśli będą realizowane kompleksowo przez specjalistów reprezentujących różne instytucje i będą ukierunkowane na skuteczne osiągnięcie jak najlepszych efektów.

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Puck jest gminą wiejską, leżącą w powiecie puckim. Gmina zajmuje powierzchnię 237,9 km², co stanowi 1,3% powierzchni województwa pomorskiego oraz 41,5% powierzchni powiatu puckiego. W skład gminy wchodzi 27 sołectw: Błądzikowo, Brudzewo, Celbowo, Darzłubie, Domatowo, Domatówko, Gnieźdźewo, Leśniewo, Łebcz, Mechowo, Mieroszyno, Mrzezino, Osłonino, Połchowo, Połczyno, Radoszewo, Rekowo Górne, Rzucewo, Sławutowo, Smolno, Starzyno, Starzyński Dwór, Strzelno, Swarzewo, Werblinia, Zdrada, Żelistrzewo. W gminie znajdują się miejscowości niesołeckie: Celbówko, Czarny Młyn, Kaczymiec, Mała Piaśnica, Sławutowko, Widlino, Wielka Piaśnica. Na terenie gminy wyodrębnione zostały 34 miejscowości. Zdecydowaną część powierzchni Gminy Puck zajmują użytki rolne zajmujące 61% terenu gminy, lasy zajmują 30,1% powierzchni, a pozostałe tereny 7,8% ogólnej powierzchni gminy.

Opis struktury demograficznej mieszkańców Gminy jest ważnym elementem określania i szacowania potrzeb mieszkańców i w konsekwencji kierunków interwencji. Przedstawione dane pochodzą z Ewidencji Ludności w Urzędzie Gminy w Pucku.

We wrześniu 2024 r. gminę Puck zamieszkiwało 27.486 osób, z czego 24,08% osób w wieku przedprodukcyjnym, 59,94% w wieku produkcyjnym i 15,97% w wieku poprodukcyjnym.

W stosunku do roku 2021 nastąpiły następujące zmiany: liczba mieszkańców wzrosła o 2,92%; liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wzrosła o 0,91%; liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła o 1,94%; a liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 10,75%. Powyższe dane wykazują znacznie zwiększającą się liczbę osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do pozostałych grup wiekowych.

Liczba ludności w funkcjonalnych grupach wiekowych w gminie Puck w latach 2022-2024.

Zameldowani na pobyt	stały	czasowy	stały	czasowy	stały	czasowy
Rok 2022	kobiety		mężczyźni		Łącznie	
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	3284	8	3327	16	6611	24
Liczba osób w wieku produkcyjnym	7597	62	8553	50	16150	112
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2613	4	1478	8	4091	12
Razem (stali + czasowi)	13568		13432		27000	
Rok 2023	kobiety		mężczyźni		Łącznie	
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	3275	10	3346	15	6621	25
Liczba osób w wieku produkcyjnym	7700	56	8592	50	16292	106
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2688	7	1566	7	4254	14
Razem (stali + czasowi)	13736		13576		27312	
Rok 2024 (I-IX)	kobiety		mężczyźni		Łącznie	
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	3271	9	3330	9	6601	18
Liczba osób w wieku produkcyjnym	7774	47	8618	38	16392	85
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2737	10	1639	4	4376	14
Razem (stali + czasowi)	13848		13638		27486	

RYNEK PRACY

Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych z terenu Gminy Puck zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pucku w latach 2022-2024 przedstawiono w poniższej tabeli. Na przestrzeni 3 lat następował stopniowy spadek liczby osób bezrobotnych, który w roku 2024 w stosunku do roku 2021 zmniejszył się o 29,9%.

Liczba osób bezrobotnych w Gminie Puck na przestrzeni lat 2022-2024

Wyszczególnienie	kobiety	mężczyźni	Łącznie
2022	266	213	479
2023	281	187	468
2024 (I-IX)	254	164	418

EDUKACJA

Szkolnictwo w gminie Puck jest oparte na 14 szkołach podstawowych (4 zespoły szkolno-przedszkolne oraz 10 szkół podstawowych). Dodatkowo bazę edukacyjną stanowi: 10 oddziałów przedszkolnych, 4 samorządowe przedszkola, 14 niepublicznych/publicznych przedszkoli oraz 5 niepublicznych/publicznych żłobków. Na koniec września 2024 r. są to:

1) żłobki:

Lp.	Nazwa żłobka
1.	Samorządowy Żłobek w Starzynie
2.	Żłobek „Twórczy Maluch” w Celbówku
3.	Żłobek „Aktywny Maluch” w Celbówku
4.	Pozytywny Żłobek w Leśniewie
5.	Pozytywny Żłobek w Swarzewie

2) wychowanie przedszkolne:

Lp.	Oddziały przedszkolne:
1.	Oddział przedszkolny w Mrzezinie
2.	Oddział przedszkolny w Starzynie
3.	Oddział przedszkolny w Darzłubiu
4.	Oddział przedszkolny w Gnieźdźwie
5.	Oddział przedszkolny w Leśniewie
6.	Oddział przedszkolny w Strzelnie
7.	Oddział przedszkolny w Rekowiu Górnym
8.	Oddział przedszkolny w Swarzewie
9.	Oddział przedszkolny w Połczynie
10.	Oddział przedszkolny w Werblini
	Samorządowe przedszkola:
1.	Samorządowe przedszkole w Żelistrzewie
2.	Samorządowe przedszkole w Połchowie
3.	Samorządowe przedszkole w Mioszynie
4.	Samorządowe przedszkole w Łebczu
	Przedszkola niepubliczne/publiczne/punkt przedszkolny:
1.	Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki” w Żelistrzewie
2.	Niepubliczne Przedszkole „Kubuś Puchatek” w Strzelnie
3.	Niepubliczne Przedszkole „Kubuś Puchatek” w Łebczu
4.	Niepubliczne Przedszkole „Kubuś Puchatek” w Gnieźdźwie
5.	Przedszkole Niepubliczne „Pod Sosenką” w Leśniewie
6.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Zaczarowana Łąka” w Darzłubiu
7.	Niepubliczne Przedszkole „Pod Aniołami” w Starzynie
8.	Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” w Mrzezinie
9.	Niepubliczne Przedszkole „Sprytny Maluch” w Celbówku
10.	Publiczne Pozytywne Przedszkole w Swarzewie
11.	Publiczne Pozytywne Przedszkole w Leśniewie
12.	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Mądry Miś” w Połczynie
13.	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „HAVEN” w Łebczu

3) szkoły podstawowe:

Lp.	Nazwa szkoły
1.	Szkoła Podstawowa w Żelistrzewie
2.	Szkoła Podstawowa w Mrzezinie
3.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Starzynie

4.	Szkoła Podstawowa w Darzłubie
5.	Szkoła Podstawowa w Gnieźdźwie
6.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Łebczu
7.	Szkoła Podstawowa w Leśniewie
8.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Połchowiu
9.	Szkoła Podstawowa w Strzelnie
10.	Szkoła Podstawowa w Rekowiu Górnym
11.	Szkoła Podstawowa w Swarzewie
12.	Szkoła Podstawowa w Połczynie
13.	Szkoła Podstawowa w Werblini
14.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Mioszynie

Liczbę dzieci i młodzieży w wyżej wyszczególnionych placówkach oświatowych na terenie gminy Puck w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela. Dzieci w szkołach podstawowych wykazano z oddziałami zerowymi.

Liczba dzieci uczęszczających do placówek oświatowych w latach 2022-2024

Rok	Żłobki publiczne	Żłobki niepubliczne	Przedszkola publiczne	Przedszkola niepubliczne	Szkoły podstawowe
2022	36	34	193	508	3296
2023	37	33	221	522	3297
2024 (I-IX)	38	36	220	574	3519

Placówki oświatowe na terenie gminy Puck prowadzą dożywianie uczniów, zapewniają dostęp do sieci Internet, umożliwiają korzystanie z sal gimnastycznych. Szkoły zapewniają wsparcie logopedów, pedagogów i psychologów. Oferują także zajęcia dodatkowe, m.in. koła przedmiotowe i tematyczne, koła zainteresowań oraz zajęcia sportowe, a dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi odbywają się zajęcia wyrównawcze oraz logopedyczne. Szkoły realizują też Programy profilaktyczne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży, zarówno samodzielnie, jak i przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Puck.

W analizowanych latach na terenie gminy Puck funkcjonowało 14 świetlic szkolnych prowadzonych przez wszystkie szkoły podstawowe.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej działają 4 świetlice opiekuńczo-wychowawcze finansowane ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Puck, funkcjonujące w strukturze organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pucku, są to placówki w:

- Mrzezinie – z siedzibą w Szkole Podstawowej (do 15 dzieci),
- Leśniewie – z siedzibą w Szkole Podstawowej (do 15 dzieci),
- Rekowiu Górnym – z siedzibą w Szkole Podstawowej (do 15 dzieci),
- Łebczu - z siedzibą w Szkole Podstawowej (do 15 dzieci).

Realizując zadania profilaktyczne placówki oświatowe współpracują z organizacjami i instytucjami wspierającymi rodzinę w pełnionych przez nią funkcjach, m.in. z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pucku, Sądem Rejonowym w Wejherowie - Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pucku, Gminną

Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Puck, Komendą Powiatową Policji w Pucku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Do zasobów instytucjonalnych w zakresie upowszechniania, edukacji kulturalnej oraz zaspokajania potrzeb i zainteresowań kulturalnych w gminie Puck należą działające w ramach Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Gminie Puck: Wiejskie Domy Kultury (Strzelno, Żelistrzewo, Dom Kaszubski w Swarzewie i Stanica Wodna w Swarzewie) i Wiejskie Kluby Kultury (Błądzikowo, Celbowo, Darzlubie, Domatówko, Gnieźdzewo, Leśniewo, Mechowo, Mieroszyno, Osłonino, Połchowo, Połczyno, Sławutowo, „Kuźnia” w Radoszewie, Rekowo Górne).

OKSiT w Gminie Puck współpracuje ze szkołami, radami sołeckimi, kołami gospodyń wiejskich, ochotniczymi strażami pożarnymi oraz Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim, organizując festyny wiejskie, turnieje oraz kameralne spotkania mieszkańców gminy. Ośrodek organizuje liczne imprezy okolicznościowe, przeglądy teatralne, muzyczne, poetyckie, warsztaty plastyczne, fotograficzne, promuje twórców ludowych oraz wspiera działalność zespołów rodzin muzykujących. Przy Ośrodku, w Wiejskim Domu Kultury w Mieroszynie działa Zespół Regionalny „Bursztyнки”, którego członkami są pasjonaci kultury kaszubskiej.

Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Gminie Puck koordynuje wszystkie działania sportowe na terenie gminy. W gminie Puck znajdują się 22 boiska do piłki nożnej, 5 boisk wielofunkcyjnych, 2 boiska Orlik oraz boiska do piłki siatkowej, koszykówki i tenisa. W gminie działa 7 Ludowych Zespołów Sportowych („Kłos” Werblinia, „Kaszubia” Starzyno, „Ajax” Leśniewo, „Huragan” Smolno, „Jantar” Swarzewo, „ABC Sokół” Strzelno, „Piaś” Piaśnica/Domatówko); 3 Kluby Sportowe: („Korona” Żelistrzewo, „Kaszuby” Połchowo, „Start” Mrzezino) oraz Uczniowskie Kluby Sportowe przy Szkołach Podstawowych.

ANALIZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY

Pomoc społeczna wg ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Jednostką wykonującą zadania w tym zakresie na terenie Gminy Puck jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku.

W 2022 roku świadczenia z pomocy społecznej zostały przyznane 300 rodzinom. Liczba ta uległa spadkom w dwóch kolejnych latach, o 21,45% w 2023 roku i o 11,26% w roku 2024 w stosunku do 2023 r. Liczba rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne w roku 2022 wynosiła 795 i uległa zmniejszeniu w 2023 roku o 14,5%, a w 2024 r. w stosunku do 2022 r. o 31,3%.

Poniżej przedstawiono dane statystyczne rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pucku.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń socjalnych realizowanych przez GOPS w Pucku

FORMA WSPARCIA	ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024 (I-IX)
ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	300	247	222
ZASIŁKI RODZINNE	795	680	467

Ze świadczeń z pomocy społecznej w postaci pieniężnej w 2022 roku skorzystały 242 rodziny, natomiast w postaci niepieniężnej 105 rodzin. Spośród osób korzystających ze

wsparcia w formie świadczeń z pomocy społecznej, zauważyć można, podobnie jak przy osobach pobierających świadczenia rodzinne, stopniowy spadek liczby beneficjentów.

Zmniejszająca się liczba osób korzystających ze świadczeń realizowanych przez GOPS wynika ze wzrostu kwoty najniższego wynagrodzenia, a zarazem utrzymującego się kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Spadek liczby klientów pomocy społecznej wynika również z dobrze realizowanej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych, którzy w jej zakresie pomagają rodzinom w uniezależnieniu się od wsparcia GOPS.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej w podziale na rodzaj wsparcia

RODZAJ WSPARCIA	ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024 (I-IX)
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	279	256	252
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE	59	56	85

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku 2022 z omawianych świadczeń skorzystało 110 rodzin (wierzycieli) na 164 osoby uprawnione i na przestrzeni dwóch kolejnych lat liczba ta uległa zmniejszeniu o 26,4%.

Dane w tym zakresie przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Liczba rodzin (wierzycieli) i osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowanych przez GOPS w Pucku

wyszczególnienie	2022	2023	2024 (I-IX)
liczba wierzycieli	110	119	117
liczba osób uprawnionych	164	173	168

W okresie od stycznia do września 2024 roku w Gminie Puck najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wykazanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej były kolejno: niepełnosprawność (175 rodzin), ubóstwo (169 rodzin), bezrobocie (39 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (34 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych (27 rodzin), bezdomność (26 osób), potrzeba ochrony macierzyństwa (17 rodzin), wielodzietność (14 rodzin), alkoholizm (13 rodzin).

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba rodzin ze względu na powody przyznania pomocy nieznacznie się zmieniała, ale wciąż najliczniejszą grupę stanowią klienci z dysfunkcją niepełnosprawności i ubóstwa.

Powody przyznania pomocy społecznej (liczba rodzin objętych pomocą)

POWODY	ROK 2022	ROK 2023	ROK 2024 (I-IX)
ubóstwo	217	193	169
niepełnosprawność	221	196	175
bezrobocie	55	49	39
potrzeba ochrony macierzyństwa w tym:	30	27	17
wielodzietność	22	21	14
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych w tym:	50	42	27
niepełnych	39	28	19
wielodzietnych	8	9	5

długotrwała lub ciężka choroba	67	36	34
alkoholizm	11	13	13
przemoc w rodzinie	4	3	2
bezdomy	24	22	26
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	10	9
zdarzenie losowe	1	1	1

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zakres realizacji zadań przez gminę, tj. wsparcie asystenta rodziny, powoływanie rodzin wspierających i prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Działania asystenta rodziny ukierunkowane są na podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Współpraca podejmowana jest za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem. Wysiłek ze strony członków rodziny, jak i pracowników instytucji pomocy społecznej tj. pracownika socjalnego i asystenta rodziny, zmierza do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. Wsparcie nie oznacza zastępowania rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku zatrudniał 3 asystentów rodziny, a od 2023 r. 2 asystentów. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta w gminie Puck wahała się na przestrzeni 3 lat, między 37 a 41.

Działania w zakresie wspierania rodziny

Wyszczególnienie	2022	2023	2024 (I-IX)
liczba asystentów rodziny	3	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	37	41	40
liczba rodzin wspierających	2	2	0
Liczba placówek wsparcia dziennego (świetlice opiekuńczo-wychowawcze)	5	5	4

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na możliwość współpracy z rodzinami wspierającymi, które pomagają rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. W gminie Puck w latach 2022-2023 funkcjonowały dwie rodziny wspierające, które zakończyły swoją współpracę z rodzinami w roku 2024.

W ramach systemu wspierania rodziny określonego ustawą powinny działać placówki wsparcia dziennego wzmacniające pracę z dzieckiem/dziećmi z rodzin z dysfunkcjami. Na terenie gminy Puck funkcjonują 4 placówki wsparcia dziennego w formie świetlic opiekuńczo-wychowawczych, które w latach 2022-2023 prowadzone były przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a od roku 2024 weszły w strukturę organizacyjną GOPS. Placówki w ramach swojego funkcjonowania podejmują działania opiekuńcze, wychowawcze oraz kompensacyjne, których celem jest minimalizowanie zaniedbań wychowawczych oraz edukacyjnych.

W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia, dziecko/dzieci z rodzin niewydolnych umieszczane są w pieczy zastępczej w formie rodzinnej (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy

zastępczej, w kolejnym roku koszt wzrasta do 30% i od trzeciego roku do 50%. Wydatki gminy Puck z tytułu odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej systematycznie rosną i przedstawiają się następująco:

Wydatki gminy Puck z tytułu odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej

ROK / WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023		2024 (I-IX)	
	Liczba dzieci	Kwota w zł.	Liczba dzieci	Kwota w zł.	Liczba dzieci	Kwota w zł.
Odpłatność gminy za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	18	72.921	12	75.120	16	92.665
Odpłatność gminy za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	18	298.574	18	426.158	20	344.730
Odpłatność gminy za pobyt dzieci w pogotowiu opiekuńczym	0	0	0	0	0	0
Odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ogółem	36	371.495	30	501.278	36	437.395

Dużym wsparciem dla rodzin najuboższych było podjęcie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku od lutego 2017 r. współpracy ze Związkiem Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście w zakresie realizacji dostaw żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Po przerwie w 2023 roku, w roku bieżącym podjęto ponownie działania w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023. W ramach Programów (zrealizowano już 6 podProgramów). Każdorazowo żywność otrzymało ok. 500 osób.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY PUCK

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej zobowiązuje do realizacji procedury „Niebieskie Karty” pięć służb. Obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową.

Działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ochronę ofiar tej przemocy zawarte zostały w *Gminnym Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025* przyjętym uchwałą Nr XXVIII/133/2020 Rady Gminy Puck z dnia 30 grudnia 2020 roku.

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Celem głównym działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Liczba założonych „Niebieskich Kart” przez poszczególne podmioty w latach 2022-2024 (I-IX)

PODMIOTY	2022	2023	2024 (I-IX)
GOPS	2	9	3
Policja	20	38	24
PCPR	1	5	0
Oświata	5	4	7
Służba zdrowia	0	1	0
GKRPA	2	0	2
Razem	30	57	39

Po wpłynięciu „Niebieskiej Karty” do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wszczyna się procedurę poprzez powołanie grupy diagnostyczno-pomocowej, w skład której wchodzi pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pucku, dzielnicowi, kuratorzy zawodowi lub społeczni, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagodzy szkolni, asystenci rodzin oraz pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku. W 2022 r. odbyło się 100 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, w 2023 r. 151 spotkań, a w 2024 (I-IX) 145 spotkań.

ANALIZA SWOT**1. Mocne strony**

1. Dobra współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
2. Zatrudnienie asystentów rodziny w ramach stosunku pracy w celu wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
3. Efektywne prowadzenie pracy socjalnej i możliwość współpracy pracowników socjalnych z asystentami rodziny w środowisku;
4. Zapewnienie w budżecie GOPS środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny;
5. Sprawnie działająca, dobrze wyposażona baza edukacyjna w Gminie Puck;
6. Dostęp do specjalistów w instytucjach pomocy społecznej i GKRPA;
7. Dostęp do zasobów instytucjonalnych w zakresie upowszechniania edukacji kulturalnej oraz zaspokajania potrzeb i zainteresowań kulturalnych i sportowych w Gminie Puck;
8. Dostęp do świetlic szkolnych;
9. Dostęp do świetlic opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Puck;
10. Bogata oferta zajęć pozaszkolnych;
11. Realizacja zajęć i programów o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym.

2. Słabe strony

1. Wyuczona bezradność i roszczeniowość u części rodzin korzystających z pomocy społecznej - uzależnienie się rodzin od pomocy instytucjonalnej;
2. Brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania swoich problemów;
3. Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach podnoszących kompetencje i umiejętności rodzicielskie;
4. Niski poziom świadomego rodzicielstwa u części rodzin;
5. Brak instytucji prowadzących terapię rodzin znajdujących się w kryzysie;
6. Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych;
7. Brak rodzin wspierających;
8. Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.

3. Szanse

1. Rozwój form zabezpieczenia społecznego rodzin z dziećmi;
2. Możliwość podejmowania działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób i rodzin;

3. Realizacja programów skierowanych do rodzin, w tym współfinansowanych ze środków unijnych;
4. Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej;
5. Wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców;
6. Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzaniem budżetem domowym;
7. Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej na rzecz rodzin.

4. Zagrożenia

1. Wzrost dysfunkcyjności rodzin, tj. uzależnienia członków rodzin, patologiczne zachowania wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm;
2. Kryzys rodziny – zanik więzi i wartości rodzinnych;
3. Eurosieroctwo;
4. Niekorzystne prognozy demograficzne - starzenie się społeczeństwa;
5. Emigracje zarobkowe;
6. Wzrost kosztów utrzymania rodzin.
7. Ryzyko zaburzeń psychicznych i zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży;
8. Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów;
9. Wzrost agresji w społeczeństwie, polaryzacja postaw;
10. Wzrost problemów emocjonalnych wynikających z konieczności utrzymywania dystansu społecznego (np. zanik więzi międzyludzkich, zaburzenia lękowe, alienacja).

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA RZECZ WSPIERANIA DZIECKA I RODZINY

Przeprowadzona diagnoza, ogląd bieżącej sytuacji i dotychczasowej oferty wsparcia pozwala na sformułowanie następujących kierunków działań:

- tworzenie warunków do podnoszenia kompetencji rodzicielskich,
- kontynuacja wsparcia socjalnego dla rodzin,
- kontynuacja wsparcia rodzin poprzez usługi asystenta rodziny,
- zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego,
- organizowanie wydarzeń integrujących i zachęcających rodziny do wspólnej aktywności,
- kontynuacja zadań z zakresu kultury i sportu uwzględniających potrzeby rodzin.

CELE I ADRESACI PROGRAMU

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Puck, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, sprzyjającemu ich prawidłowemu funkcjonowaniu.

Celami szczegółowymi Programu są:

1. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
2. Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych i wsparcie rodzin w tym zakresie.
3. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
4. Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

Cel 1. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny				
Zadania i działania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
Finansowanie zatrudnienia asystentów rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów, - koszt zatrudnienia asystentów rodziny 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, - kwota środków wydatkowanych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, - liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba posiedzeń dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej), - liczba posiedzeń Zespołu ds. asysty rodzinnej w GOPS 	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku</p> <p>III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich</p> <p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Pucku</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Puck</p> <p>Policja</p>	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Cel 2. Rozwijanie zdolności opiekuńczo-wychowawczych i wsparcie rodzin w tym zakresie				
Zatrudnienie asystentów rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin biologicznych objętych wsparciem asystenta rodziny 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom	<ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek wsparcia - liczba dzieci 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku	2025-2027	Środki własne,

<p>poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych placówek wsparcia dziennego</p> <p>Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży/ domów i klubów kultury</p>	<p>i młodzieży uczęszczających do świetlic opiekuńczo-wychowawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba świetlic szkolnych - liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlic szkolnych, - liczba domów i klubów kultury w których prowadzone są zajęcia z dziećmi 	<p>/Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Puck</p> <p>Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Gminie Puck</p> <p>Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Gminie Puck</p>		<p>środki zewnętrzne</p>
Cel 3. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego				
<p>Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych pomocą 	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku</p> <p>Urząd Gminy w Pucku</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Środki własne, środki zewnętrzne</p>
<p>Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2025-2027</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystających z posiłków 	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Środki własne, środki zewnętrzne</p>
<p>Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.</p>	<p>liczba osób korzystających z poradnictwa</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku</p> <p>Punkt Pomocy Rodzinie (GKRPA)</p> <p>Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Gminie Puck (szkoły)</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Środki własne, środki zewnętrzne</p>
Cel 4. Zapewnienie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną				
<p>Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej</p>	<p>liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Środki własne, środki zewnętrzne</p>
<p>Zapewnienie bezpiecznych warunków do rozwoju dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, - kwota wydatków poniesionych przez Gminę na pieczę zastępczą. 	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pucku</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Środki własne, środki zewnętrzne</p>

HARMONOGRAM

Na podstawie określonych celów Programu, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

Zadanie / Rok	2025	2026	2027
Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej.	X	X	X
Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	X	X	X
Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	X	X	X
Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników GOPS.	X	X	X
Zapewnienie usługi asystenta rodziny.	X	X	X
Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.	X	X	X
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego, w tym świetlic dla dzieci i młodzieży oraz domów i klubów kultury.	X	X	X
Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.	X	X	X
Współpraca podmiotów pracujących na rzecz rodziny.	X	X	X
Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	X	X	X
Zapewnienie finansowania i bezpiecznych warunków do rozwoju dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej.	X	X	X
Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	X	X	X

FINANSOWANIE

Finansowanie Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Puck na lata 2025-2027 odbywać się będzie w ramach budżetu gminy, znajdującego się w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pucku oraz ze środków zewnętrznych pozyskiwanych w ramach programów i projektów.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone do realizacji w ramach Programu będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań oraz zainteresowania nimi odbiorców. Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Puck na lata 2025-2027 będzie się opierał przede wszystkim na gromadzeniu oraz analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pucku jako koordynatora Programu. Dodatkowo pozyskiwane zostaną informacje od innych jednostek organizacyjnych Gminy i instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Monitoring Programu pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań, w tym doskonalenie tych dotychczas ustalonych.

ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a w niektórych przypadkach także naprawczy. Rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się z występującymi problemami, a gdy okaże się to niewystarczające otrzymają wsparcie odpowiednich służb pomocowych.

Powyższe działania zwiększą szanse rodzin, aby prawidłowo funkcjonowały w środowisku oraz wykorzystały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności.